

מתוקים מדבש

ולחם צופים

עיקר קבלת התורה ע"י ענווה

וידבר ה' אל משה לאמר: הסופי תיבות עולים ת"מ, נוטריקון ת'ורה מ'סיני, רומז הוא שדבר הקדוש ברוך הוא למשה, שיקבלו ישראל את התורה, על ידי מדת 'סיני' שהוא הר הנמוך שבהרים, רומז למדת השפלות בחינת חכמה-כ"ח מ"ה ואין.

אף בשפלותו יתחזק בתורה

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני: אמר בזה הרה"ק ר' צבי הירש מרימנוב זיע"א, כשהאדם מכיר ערכו ושפלותו ומיעוט מעשיו אשר הוא כ'מדבר', יקח לו התחזקות מ'סיני', הלא הקדוש ברוך הוא גם כן לא השרה שכינתו רק על הר סיני הנמוך שבהרים. (בארת המים)

תמיד צריך התחדשות בתורה

באחד לחודש השני: רצה לומר באחד משני מיני התחדשות, אחד קודם שמקיים להתורה באמת, ו'נקרא' הערליכער יוד, והשני לאחר שמקיים באמת להתורה ו'נעשה' הערליכער יוד.

ימעיט עצמו בהכנעה

שאו את ראש כל עדת בני ישראל: עניין פקודי בני ישראל ומוניין מספרם, היינו שכל אחד, דבר שבמניין ודבר חשוב בפני עצמו, ולא בטל לדבר הכלל, כי יש לו כח מיוחד פרטי שאין בכל אחד. (ליקוטי מאמרים)

קבלת עול מצוות בשמחה מכפר עוונות

שאו את ראש כל עדת בני ישראל: שמעתי מפי החסיד ר' מאיר לייב מפרעמישלאן ז"ל, כל בני ישראל יהיו בנשיאות ראש ולא יהיו במרה שחורה מחמת שמכיר מיעוט מעשיו כנגד הבורא, ואפילו שיועד שחטא נגד הבורא יתברך שמו, יקבל על עצמו שלא ישוב עוד לכסלו, ויקיים מהיום והלאה התורה בשמחה, אזי יתכפר לו כל מה שחטא עד היום. (בארת המים)

הכנה ליו"ט קבלת התורה

כל עדת בני ישראל: בכל המספרים של בני ישראל, יקשר משה את כולם לה', כל שבת שקודם יו"ט הוא הכנה להיום טוב, והשבת הזה הוא 'מפקודי בני ישראל' לשון פיקודן שבזה טמון ומופקד קבלת התורה.

ח"ו לא יהיה עוכר ישראל

פגעיאל בן עכרן: בדרך הלצה, שיכול להיות 'פגעיאל' פירוש לבקש מא"ל, כי פגיעה לשון תפילה, כמו (ירמיהו ז', ט"ז) אל תפגע בי, ואעפ"כ, יכול להיות 'בן עכרן' עוכר ישראל ח"ו. (שארית ישראל)

אין אדם שאין לו ערך

כאשר צווה ה' את משה ויפקדם במדבר סיני: יש לרמוז דלכך היה בכל השבטים רק מספר מרובה, ולא היה באף שבט המספר 'אחד', מחמת שכל ישראל כלולים וקשורים יחד, ולא קיים המושג יחיד אצל כלל ישראל, כי כולם יחד הם צבאות ה'.

"הלכתא לשבתא"

אין לסמוך על הנכתב כאן להלכה למעשה ובכל מקרה יש לשאול שאלת רב, והדברים לא נכתבו אלא לעורר לב המעיין.

כתב בשו"ע סי' רנ"ג ס"ב בביה"ל: ודווקא שהתבשיל מבושל כל צרכו ואז מותר להחזיר, ואפילו מצטמק ויפה לו

- בדיעבד אם החזיר הקדירה כשהתבשיל היתה אינה מבושל כל צרכה, אם כבר היה מבושל כמאכל בן דרוסאי ולא נצטנן לגמרי, לא נאסר באכילה.
- ובטשולנט שיש בתוכו בשר עוף, אם ברכם של הרבה מתושבי המקום ללעוס העצמות כשהם מרוככות, אף שהוא ומשפחתו אינם נוהגים בכך, יש להקפיד שלא לסלק הקדירה על מנת להחזירה כל זמן שהעצמות האלו עדיין אינם רכים וראויים לאכילה, אך המיקל בזה יש לו על מי לסמוך, דהוי בגדל פס"ר דלא ניחא ליה לצורך שבת.
- אבל אם הוא עצמו או בני ביתו לועסים עצמות אלו, לדברי הכל יש לו להקפיד בכך, ואם הוריד את הקדירה קודם שהעצמות נתרככו, לא יוכל להחזירה, אפילו נתקיימו כל שאר תנאי חזרה.
- וכן יקפיד לא להעביר את הקדירה ע"ג להבה גדולה יותר, ולא לפתוח כיסוי הקדירה כי לא יוכל לחזור ולכסותה, וכן יזהר שלא להוסיף עליו בגד לכסותה.
- וכל זה בעצמות עוף אשר ראויים ללעיסה, אבל עצמות בקר שאין הדרך ללועסן (אלא עצמות עגל צעיר רך ביותר - שאז דינו כנ"ל), אף שניחא ליה שיתרככו כדי להגיע למוח שבתוכן אין חשש להחזיר את הקדירה על הכיריים, אף אם העצם בתוכו עדיין לא נתרכך, כיון שהמוח שבתוך העצם מתבשל ונעשה ראוי לאכילה בבישול רגיל, וריכוך העצם אינו לצורך תיקונו ואכילתו, אלא כדי לפלס דרך למוח שבתוכו, והעצם גופיה עומד לאיבוד ולזריקה.

לע"ג הילד יניק
וחכים

אברהם דוד חי
ז"ל בן יבלחט"א
יקותיאל יהודה
נלב"ע י"ב תמוז
תשפ"ד לאחר
שהודרך
ביסורים
ת.נ.צ.ב.ה.

נדבת ידידנו
הרב ישראל גולדשטיין הי"ו
מנהל מפעל החסד "אחים לשמחה"
לרגל שמחת אירוסין הבן החתן מנחם
מענדל הי"ו עב"ג בת הרה"ג ר'
אליעזר סגל שליט"א מביתר עילית
ולרגל שמחת הולדת הנכדה בת
לחתנו
הר"ר שמעיה שליסל הי"ו
יזכו לרוות רוב נחת דקדושה מכיו"ח

נדבת ידידנו
הנכבד הרה"ח
שמעון צבי
אידלס הי"ו
לרגל אירוסין הבן
החתן מורנו משה
הי"ו
יזכה לבנות בית
נאמן בישראל
לבני עדי עד

נדבת ידידנו
הנכבד הרה"ח
חיים מרדכי
פולק הי"ו
לרגל הולדת
הנכדה במו"ט
וברכה לאביו
הרה"ג ישראל
פולק שליט"א יז"ר
מרובה לצמא

נא
להתפלל
לרפואת
אברהם
אהרן בן
סימא
גיסל
לרפוש"ש
בתוש"ח

לע"ג
האיישה
החשובה
מרת סלימה
שולמית בת
חנה ע"ה
נפטרה לאחר
יסורים קשים
ומרים
ת.נ.צ.ב.ה.

חידת
השבוע
"בן תורה"
פטרונות
לשלוח ליז"ר
המערכת
הבה"ח
יקותיאל
יהודה גרוס ג"י

חילול השם בקוברניצה

על שולחנו של המרא ד'אתרא. האורג זך המידות צבי קלונימוס דרייפילץ היה הנחשון, ודבריו היו נחרצים ובוטים. "כבוד הרב" אמר "עיני ראו ולא זר, אנשי הח"ק סיימו את מלאכת הקבורה של אבי - הרני כפרת משכבו - ומיד אח"כ נפנו בזריזות לעבר חדר הטהרה, נעלו את הדלת פתחו שני בקבוקי וודקה ושתו לשוכרה זוחים ואולי אפילו עולצים. בושא שאין כמותה... התנהגותם פשוט גובלת בחילול השם, ואם הרב לא ישים קץ לדבר, אדאג..." "שש...ש..." היסה אותו הרב: "טענה זו הגיעה לאוזני כמה פעמים לאחרונה, אך אף אחד לא טוען כמור, שראה זאת בעיניו. "חד וחלק" התעקש האורג "הם השיקו כוסיות ושתו כוס אחר כוס, לנגד עיני שבלשו בהם מבין חרכי הדלת...". היתה זו שעת חצות לילה מקפיאה כשגבאי העיירה מוטק'ה גולדמנט הזעיק את ארבעת אנשי החברא-קדישא לביתו של רב העיר. ראש הח"ק ר' נתן אברהם קולמן, היה בטוח שיש להם קריאה דחופה לטהר גופה... אך לא.

הם ישבו מול הרב, כתלמידים נזופים: "איני מאמין למשמע אוזני, ואני מקווה שאתבדה. ידידי הרב קולמן, האם זה נכון, שאחרי מסע ההלוויה אתם נכנסים לחדר הטהרה ושותים וודקה בצוותא... האם אבלם ויגונם של המשפחות איננו נוגע ללבכם? היעלה על הדעת שבמקום לקרוא תהילים, או משניות, לעילוי נשמות הנפטרים תעסקו בשתייה עולצת של משקה חריף?... הקברנים ישבו דמומים והמומים. הם הביטו לעברו של ראש הח"ק ר' נתן אברהם קולמן וציפו למוצא פיו. ר' קולמן ניגב את מצחו היטה גופו לעבר המרא ד'אתרא ואמר בקול מונוטוני אך מעומק ליבו: "כבוד הרב יאמין לי, חלילה וחס אין במעשינו חילול השם, אין במעשה השתיה ביזוי הנפטרים. כבודו מכיר אותנו כבעלי בתים נאמנים העוסקים בתורה ומלאכה במסירות. אכן כבוד הרב, אנו מסתגרים בחדר הטהרה ושותים וודקה, אך ברשות הרב, אסבר את אוזני, מדוע ולמה.

"צר לי הרב, אך לאחרונה רוח לא בריאה של אמונה צוננת מרחפת בקרב תושבינו. אנו הולכים אחרי הנפטר ושומעים את בני המשפחה והמלווים משוחחים ביניהם, ממה סבל והתשובות הרב. אפיקורסות ממש. זה אומר מדלקת ריאות, השני משחפת או קדחת, או התקף לב. ממש כפירה, רח"ל. המחלות והתאונות אשמות... והרי זה לא יעלה על הדעת, שאנשים מאמינים תולים את המוות בגורמים גשמיים ושוליים, ושוכחים את הקב"ה, הקוצב חיים לכל בריה. הלוא לא מזמן היה ראש השנה ובאותו יום מלכנו חתך חיים לכל, ואוי לאוזניים שכך שומעות. ששוכחים זאת ומאשימים במוות את החידק, הוירוס, או הלב החלש". "נו" הנהן הרב "מדוע א"כ אתם שותים וודקה אחרי מסע ההלוויה...?".

ביאר הרב קולמן "אנחנו נכנסים לחדר, מוזגים וודקה ומברכים בקול רם, מילה אחרי מילה "ברוך, אתה, השם, אלוקינו, מלך, העולם שהכל נהיה בדברו" כדי לסלק את הקרירות באמונה שהדביקו לנו אותם אבלים חסרי דעת. כן אנחנו מברכים "שהכל נהיה בדברו" כדי לחזק את אמונתנו. ומה רע בכך, הכל נהיה בדברו, המחלה, המוות, החיים. ה-כ-ל, לא כן הרב?". חיוך גדול נמרח על פניו של הרב כמעט כמו הירח שעשה מאמצים מוצלחים להאיר מבעד לענני הסתיו.

השמועה שעשתה לה כנפיים כמעט בכל הארץ, יצרה הרבה חילול השם ופגעה קשות בשמה הטוב של העיירה המתוקה והפסטורלית, קוברניצה. בהחלט לא נעים, שעיירה קדושה ורבת חן זו, הדביקה לעצמה כתם בוז כמעט כל יימחה, של זלזול בכבודם של נפטרים... כן, כן, תכף נעסוק בתוכן השמועה המזוויעה, אך טרם זאת בואו ונכנס עם מצלמת ההסטוריה לאותה קוברניצה החיננית.

ובכן מעתיקי השמועה בדורות האחרונים, גם אם יגבזו אבק מעל תאי זכרונם, לא יוכלו להיזכר בשמה של עיירה שכוחה זו, שהיתה תקועה לה הרחק בערבות רוסיה מה שכן ידוע, שכמה וכמה תלמידי חכמים תקעו בה יתד עמוקה, והשקיעו עצמם בלימוד תורה במסירות-נפש ממש.

כ- 2,000 יהודים התגוררו בקוברניצה בימי הזוהר שלה, רובם ככולם עגלונים, סוחרים פשוטים, חייטים וסנדלרים. מיעוטם היו - כאמור - אברכים ברי-אוריין שתורתם אומנותם. שמה של קוברניצה לא נפוץ בארץ, בעיקר בשל צניעותם המופלגת של תושביה. השלווה, והחסד שררו באותה עיירה שהחורף הארוך שלה, והשלג שנערם על פתחי בתיה, מנע מהם לנוע למרחקים ארוכים. מעטים מתושביה ביקרו אי פעם במוסקבה, ספורים ממש הרחיקו עד וילנא, ואפילו היה סוחר יין יהודי אחד, תושב העיירה, שנשבע שכף רגלו דרכה ברומא. נו, נו, על כל פנים, תינוק שנולד בקוברניצה, יכול היה לגדול ולצמוח כ- 70-80 שנה עם המון תורה ויראת שמים באווירה קסומה ונינוחה, מבלי לצאת יותר משלושה ארבעה קילומטר צפונה או דרומה. הכל היה ברדיוס הזה. באר מים, שדות חיטה וכותנה, בתי כנסת, בית מדרש, ומכולת קטנה עם חביות גדושות של דגים מלוחים.

לפנות ערב היו נכנסים כל בעלי המקצועות לבית המדרש הגדול שניצב במרכז העיירה, ועוסקים בריתחא ד'אורייתא ממש בסוגיות אביי ורבא. שלא כבמקומות וערים אחרות, שם היה בית מדרש יחודי לנגרים, וכמוהו לסנדלרים, וכמוהו לסוחרים וכו', בקוברניצה למדו כולם כאיש אחד בלב אחד באותו בית מדרש, מבלי שיכולת להבחין מי עגלון, מי חייט, ומי אברך מן השורה.

"עובדי החברא-קדישא של קוברניצה, מתנהגים בצורה שפלה המבזה את כבודם של הנפטרים" טען בזעם - לאוזני רב העיירה הישיש אליעזר לייב שטרנשוס תלמיד חכם עצום, שהרביץ תורה יומם ולילה, והנהגותיו המוסריות היו לשם ולתהילה. נכדיו טענו שגילו מתקרב ל- 100 שנים, כאשר גם בגיל מופלג זה לא נס ליחו, ותנועותיו היו זריזות ויציבות כשל עלם צעיר- האורג צבי קלונימוס דרייפילץ, שקבר את אביו הקשיש לפני 10 ימים.

הרב שטרנשוס פער פיו בתדהמה: "מבזים את כבוד המתים? צר לי אך לא הבחנתי בדבר. עפ"י ראות-עיני הקברנים עושים מלאכתם נאמנה. עקבתי אחריהם לא פעם אחרי מלאכת הטהרה, הלבשת התכריכים, והם עושים זאת לעלא ולעלא במסירות רבה" טען הרב. האמת ניתנת להיאמר ששמועה מבישה זו ריחפה לה בשנה האחרונה - כמו ענני נוצה של הקיץ - מעל גגותיהם הדולפים של צריפי העיירה, אלא שאף אחד לא אזר אומץ לשים את הדברים כהויותם

לע"נ איש החסד והחינוך הבלתי נשכח הרה"ח ר' חיים שרגא פאווייל ב"ר מייכאל שר זצ"ל נלב"ע ז' אייר תשע"ב ת.נ.צ.ב.ה.	נא להתפלל לרפואת זקני הרה"ג יצחק בן צילה שליט"א לרפואה שלימה בתושח"י	העלון מוקדש ליבות רפאל בן הדר להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמייות	קוראים נכבדים נהנתם, החכמתם? להו' ידוע כי הוצאות ההדפסה עולות ממון רב, נא טלו חלק בהפצת העלון הנכבד הזה, קחו חלק בהפצת תורה ויראת שמים ותתברכו בכל הברכות האמורות בתורה. לתרומות וכל עניני הגליון ניתן לפנות בטל' 054-8559959	העלון מוקדש ליבות אורן בן פרח ודליה בת פרח להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמייות	ברכת מול טוב נשגב קמיה ידיד המערכת מסור בכל לבו לעריכת הגליון כל שבוע הרב יצחק שלמה ליפשיץ הי"ו לרגל שמחת הולדת הבת יוכה לגדלה לתורה לחופה ולמעש"ט ולרוות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח ידיד יו"ר המערכת יקותיאל יהודה הלוי גרוס	לע"נ האשה החשובה מרת שושנה ב"ר יעקב ע"ה תנצב"ה	העלון מוקדש לרפואת יעקב בן מרים לרפוש"ש בתשח"י תנצב"ה
--	---	--	--	---	--	--	--